

ZÁKON

č. 273/2008

o Policii České republiky

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY

HLAVA I POSTAVENÍ A ČINNOST POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY

§ 1

Policie České republiky (dále jen „policie“) je jednotný ozbrojený bezpečnostní sbor.

§ 2

Policie slouží veřejnosti. Jejím úkolem je chránit bezpečnost osob a majetku a veřejný pořádek, předcházet trestné činnosti, plnit úkoly podle trestního řádu a další úkoly na úseku vnitřního pořádku a bezpečnosti svěřené jí zákony, přímo použitelnými předpisy Evropských společenství nebo mezinárodními smlouvami, které jsou součástí právního řádu (dále jen „mezinárodní smlouva“).

§ 3

Policie působí na území České republiky, nestanoví-li tento zákon nebo jiný právní předpis jinak.

§ 4

(1) Úkoly policie vykonávají příslušníci policie (dále jen „policisté“¹⁾ a zaměstnanci²⁾ zařazení v policii (dále jen „zaměstnanci policie“).

(2) Ministr vnitra (dále jen „ministr“) může povolat policisty k plnění úkolů

- a) Ministerstva vnitra (dále jen „ministerstvo“),
- b) v Policejní akademii České republiky, nebo
- c) ve škole anebo školském zařízení, které nejsou organizační částí policie.

HLAVA II

ŘÍZENÍ A ORGANIZACE POLICIE

§ 5

(1) Policie je podřízena ministerstvu.

(2) Ministerstvo vytváří podmínky pro plnění úkolů policie.

(3) Policejní prezident odpovídá za činnost policie ministrově.

§ 6

(1) Policii tvoří útvary, jimiž jsou

- a) Policejní prezidium České republiky (dále jen „policejní prezidium“) v čele s policejním prezidentem,
- b) útvary policie s celostátní působností,
- c) krajská ředitelství policie (dále jen „krajské ředitelství“),
- d) útvary zřízené v rámci krajského ředitelství.

(2) Útvary policie uvedené v odstavci 1 písm. b) zřizuje na návrh policejního prezidenta ministr. Útvary policie uvedené v odstavci 1 písm. d) zřizuje na návrh ředitele krajského ředitelství policejní prezident.

(3) Policejní prezidium řídí činnost policie.

§ 7

Policejní prezidium a útvary policie s celostátní působností se při nakládání s majetkem České republiky a v právních vztazích považují za součást organizační složky státu a účetní jednotky ministerstva.

§ 8

(1) Krajské ředitelství je organizační složkou státu a účetní jednotkou, jehož příjmy a výdaje jsou součástí rozpočtové kapitoly ministerstva. V čele krajského ře-

¹⁾ Zákon č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, ve znění pozdějších předpisů.

²⁾ Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů.

ditelství je krajský ředitel, který je také vedoucím organizační složky státu. Útvary policie zřízené v rámci jeho působnosti jsou vnitřními organizačními jednotkami krajského ředitelství.

(2) V policii se zřizuje 14 krajských ředitelství, jejichž názvy a sídla jsou uvedeny v příloze k tomuto zákonu. Územní obvod krajského ředitelství je shodný s územním obvodem vyššího územního samosprávného celku.

HLAVA III ZÁKLADNÍ POVINNOSTI

§ 9

Zdvořilost

Policista a zaměstnanec policie jsou při plnění úkolů policie povinni dodržovat pravidla zdvořilosti a dbát cti, vážnosti a důstojnosti osob i své vlastní.

§ 10

Iniciativa

(1) V případě ohrožení nebo porušení vnitřního pořádku a bezpečnosti, jehož odstranění spadá do úkolů policie, je policista ve službě nebo zaměstnanec policie v pracovní době povinen provést úkon v rámci své pravomoci (dále jen „úkon“) nebo přijmout jiné opatření, aby ohrožení nebo porušení odstranil.

(2) Policista má povinnost podle odstavce 1 i v době mimo službu, je-li bezprostředně ohrožen život, zdraví nebo svoboda osob anebo majetek nebo došlo-li k útoku na tyto hodnoty.

(3) V případě ohrožení nebo porušení vnitřního pořádku a bezpečnosti, k jehož odstranění je příslušný jiný orgán veřejné správy a hrozí-li nebezpečí z prodlení, je policista ve službě nebo zaměstnanec policie v pracovní době povinen přijmout vhodné opatření k odstranění bezprostředně hrozícího nebezpečí a v případě potřeby vyzoomět příslušný orgán veřejné správy. Nehrozí-li nebezpečí z prodlení, policista ve službě nebo zaměstnanec policie v pracovní době tento orgán o tomto ohrožení nebo porušení bez zbytečného odkladu vyzoomí.

(4) Policista nemá povinnost provést úkon nebo jiné opatření, jestliže

a) provádí jiný úkon, zejména

1. plní úkoly, při nichž používá operativně pátrací

prostředky³⁾ nebo podpůrné operativně pátrací prostředky,

2. pronásleduje pachatele trestného činu,

3. zakročuje pod jednotným velením,

4. vykonává šifrovou nebo kurýrní službu, při níž by mohlo dojít k ohrožení včasného předání šifrovaných zpráv nebo k ohrožení přepravovaných věcí,

5. plní úkol, při němž používá výbušniny nebo výbušné předměty,

6. zajišťuje bezpečnost chráněných objektů, prostorů nebo osob,

7. provádí výcvik a přípravu k použití operativně pátracího prostředku nebo podpůrného operativně pátracího prostředku, nebo

8. získává poznatky ze zájmového prostředí podle § 70,

jehož přerušeni nebo nedokončení by mělo zřejmě závažnější následky než nesplnění těchto povinností,

b) jsou jeho schopnosti sníženy v důsledku jeho zdravotního stavu nebo vlivem léků anebo jiných látek tak, že řádné provedení nebo dokončení úkonu anebo jiného opatření by bylo ohroženo,

c) k provedení úkonu nebo jiného opatření nebyl odborně vyškolen nebo vycvičen a povaha úkonu nebo jiného opatření takové vyškolení nebo vycvičení vyžaduje, nebo

d) je zřejmé, že nemůže úkon nebo jiné opatření úspěšně dokončit.

(5) Pokud to okolnosti dovolují, je policista před provedením úkonu, při němž dochází k přímému výkonování splnění právní povinnosti nebo k přímé ochraně práv za použití síly nebo hrozby jejího použití (dále jen „zákrok“), povinen použít slov „Jménem zákona!“ a odpovídající výzvy.

§ 11

Přiměřenost postupu

Policista a zaměstnanec policie jsou povinni

a) dbát, aby žádné osobě v důsledku jejich postupu nevznikla bezdůvodná újma,

b) dbát, aby jejich rozhodnutím neprovedl úkon nevznikla osobám, jejichž bezpečnost je ohrožena, bezdůvodná újma,

c) postupovat tak, aby případný zásah do práv a svobod osob, vůči nimž směřuje úkon, nebo osob

³⁾ Zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů.

nezúčastněných nepřekročil míru nezbytnou k dosažení účelu sledovaného úkonem.

§ 12

Prokazování příslušnosti

(1) Při provádění úkonu je policista povinen prokázat svou příslušnost k policii služebním stejnokrojem, služebním průkazem nebo odznakem policie, na kterých musí být zřetelně viditelné identifikační číslo. Zaměstnanec policie je při provádění úkonu povinen prokázat svou příslušnost k policii průkazem zaměstnance policie se zřetelně viditelným identifikačním číslem.

(2) Pokud povaha nebo okolnosti úkonu neumožňují prokázat příslušnost způsobem podle odstavce 1, prokáže policista svou příslušnost k policii ústním prohlášením „policie“; to neplatí, brání-li povaha nebo okolnosti úkonu také ústnímu prohlášení. Způsobem podle odstavce 1 se policista prokáže ihned, jakmile to okolnosti úkonu dovolí.

(3) Povinnost prokázat příslušnost k policii nemá policista, který tuto příslušnost oprávněně zastírá.

§ 13

Poučování

Policista je povinen před provedením úkonu poučit osobu dotčenou úkonem o právních důvodech provedení úkonu, a jde-li o úkon spojený se zásahem do práv nebo svobod osoby, také o jejich právech a povinnostech. Pokud poučení brání povaha a okolnosti úkonu, poučí nebo zajistí toto poučení ihned, jakmile to okolnosti dovolí.

HLAVA IV

SPOLUPRÁCE A DALŠÍ VZTAHY POLICIE

Díl 1

Spolupráce

§ 14

Policie při plnění svých úkolů spolupracuje s ozbrojenými silami, bezpečnostními sbory a dalšími orgány veřejné správy, jakož i s právníky a fyzickými osobami.

§ 15

V rámci spolupráce policie zejména upozorňuje orgány a osoby uvedené v § 14 na skutečnosti, které se dotýkají jejich činnosti a mohou vést k ohrožení nebo porušení vnitřního pořádku a bezpečnosti, pokud tento zákon nebo jiný právní předpis nestanoví jinak.

§ 16

Spolupráce s obcemi

(1) Útvar policie určený policejním prezidentem může uzavřít písemnou koordinační dohodu s obcí nebo městskou částí hlavního města Prahy za účelem stanovení společného postupu při zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku.

(2) Místně příslušné krajské ředitelství může uzavřít písemnou koordinační dohodu s hlavním městem Prahou za účelem stanovení společného postupu při zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku.

(3) Koordinační dohoda obsahuje zejména

- a) formy a nástroje nepřetržité koordinace obce a útvaru policie při zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku v obci,
- b) úkoly obce a útvaru policie v oblasti předcházení protiprávním jednáním porušujícím veřejný pořádek v obci,
- c) úkoly obce a útvaru policie při porušení veřejného pořádku v obci,
- d) podíl obce a útvaru policie na zajištění plnění úkolů podle písmen b) a c),
- e) formy a nástroje hodnocení plnění úkolů podle písmen b) a c) a odstraňování případných zjištěných nedostatků,
- f) dobu, na kterou je uzavírána,
- g) poskytování finančních prostředků.

§ 17

Spolupráce s ostatními právníky a fyzickými osobami

Policie spolupracuje s právníky a fyzickými osobami

- a) vykonávajícími činnost v oblasti
 1. prevence kriminality a sociálně patologických jevů,
 2. vzdělávacích aktivit na úseku vnitřního pořádku a bezpečnosti,
 3. poskytování podpory, péče a pomoci obětem trestných činů,
 4. zmírňování následků trestných činů, nebo

5. prevence a řešení následků krizových situací⁴⁾ a mimořádných událostí na úseku vnitřního pořádku a bezpečnosti,
- b) pracujícími s pachateli trestných činů a osobami se sociálně patologickým nebo obdobným rizikovým způsobem chování, nebo
- c) vykonávajícími jinou činnost ve prospěch zajištění vnitřního pořádku a bezpečnosti.

Díl 2

Další vztahy

§ 18

Vyžadování pomoci od osob a orgánů

Policista je v rozsahu potřebném pro splnění konkrétního úkolu policie oprávněn požadovat od orgánů a osob uvedených v § 14 věcnou a osobní pomoc, zejména potřebné podklady a informace včetně osobních údajů. Tyto orgány a osoby jsou povinny požadovanou pomoc poskytnout; nemusí tak učinit, brání-li jim v tom zákonná nebo státem uznaná povinnost mlčenlivosti anebo plnění jiné zákonné povinnosti. Fyzická osoba tak nemusí dále učinit, pokud by poskytnutím pomoci vystavila vážnému ohrožení sebe nebo osobu blízkou.

§ 19

Technická podpora

(1) Policie může technicky zabezpečit použití zpravodajské techniky nebo nástrahové a zabezpečovací techniky⁵⁾ anebo sledování osob a věcí na žádost státního orgánu oprávněného k takovému použití.

(2) Státní orgán v rámci žádosti doloží, že použití zpravodajské techniky nebo sledování osob a věcí je povoleno podle jiného právního předpisu.

§ 20

Působení policie v rámci integrovaného záchranného systému, při řešení krizových situací a mimořádných událostí a při přípravě na ně

(1) Plněním úkolů k řešení mimořádných událostí a krizových situací se rozumí i příprava policie na ně.

(2) Policie jako základní složka integrovaného záchranného systému vykonává v místě provádění záchranných a likvidačních prací úkoly podle tohoto zákona.

(3) Policista nebo útvar policie se podílejí na provádění záchranných a likvidačních prací včetně letecké podpory integrovaného záchranného systému a letecké podpory v krizových situacích,

- a) jsou-li k tomu vycvičeni a vybaveni,
- b) je-li to nezbytné pro záchranu života, zdraví nebo majetku a
- c) jsou-li k tomu určeni policejním prezidentem.

§ 21

Poskytování ochrany a součinnosti při provádění exekuce a výkonu rozhodnutí

(1) Policie poskytne ochranu osobě pověřené výkonem rozhodnutí za podmínky, že tato osoba

- a) nemůže provést výkon rozhodnutí z důvodu ohrožení svého života nebo zdraví a
- b) o poskytnutí této ochrany požádá.

(2) Policie poskytne exekutorovi součinnost při exekuční činnosti a ochranu při provádění exekuce. Ochranu poskytne policie za úhradu nákladů v případě, že exekutor si může ochranu zajistit jinak.

(3) V žádosti o ochranu se musí uvést konkrétní důvody, z nichž obava z ohrožení života nebo zdraví osoby vyplývá.

§ 22

Povolávání vojáků, příslušníků Vězeňské služby České republiky a Celní správy České republiky k plnění úkolů policie

(1) Pokud síly a prostředky policie nebudou dostatečné k zajištění vnitřního pořádku a bezpečnosti, může vláda České republiky povolat k plnění úkolů policie vojáky v činné službě a příslušníky Vězeňské služby České republiky nebo Celní správy České republiky. Vojáky a příslušníky lze povolat na nezbytnou dobu.

(2) Vojáci a příslušníci povolání podle odstavce 1 mají při plnění úkolů policie oprávnění a povinnosti policisty; vláda České republiky může rozsah těchto oprávnění a povinností omezit.

(3) Vojáci a příslušníci povolání podle odstavce 1 prokazují svou příslušnost k plnění úkolů policie svým předepsaným stejnokrojem s vnějším označením „POLICIE“, průkazem potvrzujícím oprávnění k plnění úkolů policie, popřípadě i ústním prohlášením. Při tom postupují podle § 12.

⁴⁾ Zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), ve znění pozdějších předpisů.

⁵⁾ Zákon č. 153/1994 Sb., o zpravodajských službách České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

(4) Ministerstvo stanoví vyhláškou vzory vnějšího označení „POLICIE“ a průkazu potvrzujícího oprávnění k plnění úkolů policie a způsob prokazování příslušnosti.

§ 23

Uveřejňování informací hromadnými sdělovacími prostředky

Provozovatel rozhlasového nebo televizního vysílání a vydavatel periodického tisku jsou povinni bez náhrady nákladů na základě žádosti policie neprodleně a bez úpravy obsahu a smyslu uveřejnit informace o závažném ohrožení života a zdraví osob, majetku nebo veřejného pořádku.

HLAVA V

OMEZENÍ OSOBNÍ SVOBODY

§ 24

Obecná ustanovení

(1) Osoba omezená na svobodě policistou nesmí být podrobena mučení nebo krutému, nelidskému anebo ponižujícímu zacházení a nesmí s ní být zacházeno takovým způsobem, který nerespektuje lidskou důstojnost. Policista, který se stane svědkem takového zacházení, má povinnost přijmout opatření k zamezení takovému zacházení a oznámit je bezodkladně svému nadřízenému.

(2) Policie na žádost osoby omezené na svobodě vyrozumí o této skutečnosti osobu jí blízkou nebo jinou osobu, kterou osoba omezená na svobodě určí. Jedná-li se o osobu nezletilou, osobu zbavenou způsobilosti k právním úkonům nebo osobu, jejíž způsobilost k právním úkonům byla omezena, vyrozumí také zákonného zástupce této osoby. Jedná-li se o osobu mladší 15 let, vyrozumí také orgán sociálně právní ochrany dětí. Jde-li o vojáka v činné službě, vyrozumí také Vojenskou policii. Policie provede vyrozumění neprodleně.

(3) Vyrozumění podle odstavce 2 policie neprovede, pokud by tím došlo k ohrožení splnění účelu závažného úkonu nebo pokud by bylo takové vyrozumění spojeno s nepřiměřenými obtížemi. O této skutečnosti bez zbytečného odkladu písemně informuje místně příslušného státního zástupce. Osobu podle odstavce 2 vyrozumí ihned, jakmile překážka podle věty první pomine.

(4) Osoba omezená na svobodě má právo zajistit si na vlastní náklady právní pomoc a mluvit s právním zástupcem bez přítomnosti třetí osoby. Za tímto účelem poskytne policista neprodleně nezbytnou součinnost, požádá-li o ni tato osoba.

(5) Osoba omezená na svobodě má právo nechat se vyšetřit nebo ošetřit lékařem podle svého výběru; to neplatí pro vyšetření lékařem ke zjištění, zda ji lze umístit do policejní cely nebo je nutno ji z ní propustit. Policie za účelem ošetření nebo vyšetření umožní přístup lékaře k této osobě.

§ 25

Připoutání

(1) Policista je oprávněn omezit možnost volného pohybu osoby, která fyzicky napadá policistu nebo jinou osobu, ohrožuje vlastní život, poškozujíc majetek nebo se pokusí o útěk, připoutáním k vhodnému předmětu, zejména pomocí pout.

(2) Omezení podle odstavce 1 musí být ukončeno v okamžiku, kdy je zřejmé, že osoba jednání podle odstavce 1 nebude opakovat, nejdéle však po uplynutí 2 hodin od okamžiku připoutání.

§ 26

Zajištění osoby

- (1) Policista je oprávněn zajistit osobu, která
- svým jednáním bezprostředně ohrožuje svůj život, život nebo zdraví jiných osob anebo majetek,
 - v budově útvaru policie úmyslně znečišťuje nebo poškozujíc majetek anebo slovně uráží policistu nebo jinou osobu,
 - má být předvedena podle jiného právního předpisu⁶⁾,
 - utekla z výkonu trestu odnětí svobody, z výkonu ochranného léčení, ústavní výchovy, předběžného opatření nebo ochranné výchovy anebo ze zabezpečovací detence,
 - při předvedení kladla odpor nebo se pokusila o útěk,
 - byla přistižena při jednání, které má znaky správního deliktu, je-li důvodná obava, že bude v protiprávním jednání pokračovat anebo mařit řádné objasnění věci,
 - není trestně odpovědná a byla přistižena při jednání, které má znaky trestného činu, je-li důvodná

⁶⁾ Například zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 141/1961 Sb., ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění zákona č. 413/2005 Sb.

obava, že bude v protiprávním jednání pokračovat anebo mařit řádné objasnění věci, nebo

- h) je nezletilá, je-li to nezbytné pro její navrácení do rodičovské nebo jiné obdobné péče jejímu zákonnému zástupci.

(2) Policista po pomnutí důvodu zajištění osobu neprodleně propustí, nestanoví-li tento zákon jinak. Je-li pro to právní důvod, předá osobu příslušnému orgánu nebo zařízení pro výkon ochranného opatření.

(3) Zajištění může trvat nejdéle 24 hodin od okamžiku omezení osobní svobody.

(4) Zajistí-li policista osobu nezletilou nebo osobu, která není trestně odpovědná, je povinen informovat o této skutečnosti neprodleně jejího zákonného zástupce nebo školské anebo výchovné zařízení, ze kterého osoba utekla, nebo jiné obdobné zařízení, ve kterém je tato osoba umístěna na základě rozhodnutí soudu anebo na základě souhlasu zákonných zástupců⁷⁾. Zákonný zástupce nebo uvedené zařízení jsou povinni bez zbytečného odkladu zajistit odvoz této osoby z útvaru, v němž je osoba zajištěna. Zajistí-li policie výjimečně převezení osoby sama, má tato osoba nebo její zákonný zástupce povinnost uhradit náklady převozu. Policie zajištěnou osobu, která utekla z výkonu ústavní výchovy, ochranné výchovy nebo předběžného opatření, převezne na nejbližší záchytné pracoviště diagnostického ústavu, pokud není školské zařízení, z něhož osoba utekla, blíže než toto záchytné pracoviště.

(5) O zajištění sepíše policista úřední záznam.

§ 27

Zajištění cizince

- (1) Policista je oprávněn zajistit cizince, jestliže
- a) se cizinec dopustil jednání, pro které lze pobyt na území České republiky ukončit nebo zahájit řízení o správním vyhoštění,
 - b) bylo zahájeno řízení o správním vyhoštění a policista zjistí důvod pro zajištění cizince podle jiného právního předpisu⁸⁾,
 - c) cizinec má být podle vykonatelného rozhodnutí vyhoštěn, nebo
 - d) je důvod se domnívat, že cizinec neoprávněně vstoupil na území České republiky nebo zde neoprávněně pobývá.

(2) O zajištění cizince podle odstavce 1 policista bez zbytečného odkladu informuje orgán, který rozhoduje o ukončení pobytu na území České republiky nebo o správním vyhoštění. Policista je oprávněn cizince zajistit do doby, než tento orgán cizinci doručí rozhodnutí o ukončení pobytu nebo sdělení o zahájení řízení o správním vyhoštění.

(3) Zajištění podle odstavce 1 může trvat nejdéle 24 hodin od okamžiku omezení osobní svobody. Zajištění podle odstavce 2 může trvat nejdéle 48 hodin od okamžiku omezení osobní svobody. Celková doba zajištění podle odstavců 1 a 2 nesmí být delší než 48 hodin od okamžiku omezení osobní svobody.

Policejní cely

§ 28

Policista je oprávněn umístit do policejní cely (dále jen „cela“) osobu

- a) zajištěnou,
- b) zadrženu³⁾,
- c) zatčenu³⁾,
- d) dodávanou do výkonu trestu odnětí svobody³⁾,
- e) převzatou policistou k provedení procesních úkonů z vazby, výkonu trestu odnětí svobody nebo ochranného léčení, nebo
- f) předvedenou podle § 63 nebo 65, nelze-li pro odpor osoby zajistit provedení úkonu uvedeného v § 63 nebo 65.

§ 29

(1) Před umístěním osoby do cely je policista oprávněn přesvědčit se, zda tato osoba u sebe nemá zbraň nebo jinou věc způsobitou ohrozit život anebo zdraví a takovou věc odebrat. Za tímto účelem je oprávněn provést prohlídku osoby. Je-li věcí podle věty první zdravotní pomůcka, jejíž odnětí způsobuje psychickou nebo fyzickou újmu, musí být pro odebrání zvláštní důvod.

(2) Policista sepíše seznam odebraných věcí a kopii seznamu předá osobě. Při propuštění osoby z cely jí vrátí odebrané věci proti podpisu.

§ 30

Do cely se umísťují odděleně osoby

- a) různého pohlaví,

⁷⁾ Například občanský zákoník, zákon č. 94/1963 Sb., o rodině, ve znění pozdějších předpisů.

⁸⁾ Zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

- b) mladší 18 let a dospělé,
- c) zadržené³⁾ nebo zatčené³⁾, u nichž lze předpokládat, že proti nim bude vedeno společné trestní řízení nebo spolu jejich trestní věci souvisejí,
- d) které se chovají agresivně, nebo
- e) u nichž lze důvodně předpokládat agresivní chování.

§ 31

(1) Osobu, která je zjevně pod vlivem návykové látky⁹⁾, lze umístit do cely za podmínky, že lékař po provedeném vyšetření neshledá důvody pro její umístění na protialkoholní a protitoxikomanické záchytné stanici nebo v jiném zdravotnickém zařízení anebo po provedeném ošetření již nebude podle stanoviska lékaře důvod pro její umístění do protialkoholní a protitoxikomanické záchytné stanice nebo jiného zdravotnického zařízení.

(2) Zjistí-li policista, že osoba, která má být umístěna v cele, je zraněná, nebo upozorní-li tato osoba na svou závažnou chorobu anebo je důvodné podezření, že tato osoba takovou chorobou trpí, zajistí policista její lékařské ošetření a vyžádá vyjádření lékaře k jejímu zdravotnímu stavu.

§ 32

(1) Jestliže osoba umístěná v cele onemocní, utrpí jinou újmu na zdraví nebo se pokusí o sebevraždu, policista, který vykonává ostrahu cely, učiní potřebná opatření směřující k ochraně jejího života nebo zdraví, zejména jí poskytne první pomoc a přivolá lékaře, od něhož vyžádá stanovisko k dalšímu setrvání osoby v cele nebo k jejímu umístění ve zdravotnickém zařízení. Pokud podle stanoviska lékaře brání zdravotní stav osoby dalšímu setrvání v cele, policista osobu neprodleně z cely propustí. Je-li to z hlediska zdravotního stavu osoby nezbytné, zajistí policista její odvoz do zdravotnického zařízení.

(2) O případu podle odstavce 1 nebo o úmrtí osoby umístěné v cele policista bezodkladně vyrozumí svého nadřízeného; ten neprodleně vyrozumí příslušného státního zástupce. Úmrtí osoby policie oznámí bez zbytečného odkladu také osobě blízké zemřelé osoby, pokud je známa.

§ 33

(1) Cella musí být hygienicky nezávadná a musí odpovídat svému účelu.

(2) V cele nesmějí být umístěny předměty, které

by mohly být zneužity k ohrožení života nebo zdraví policisty anebo jiných osob.

(3) Nemá-li osoba dostatečný oděv nebo má-li oděv hygienicky závadný, zapůjčí jí oděv útvar policie, u kterého je cela zřízena.

(4) Osoba umístěná v cele má právo na přiměřený odpočinek včetně spánku, na poskytnutí nezbytných léků a zdravotních pomůcek, dostatečný přístup k vodě a toaletě, jakož i na provedení základní hygieny. Dále má právo na poskytnutí stravy třikrát denně v přiměřených intervalech.

(5) Osoba umístěná v cele musí být prokazatelně informována o právech a povinnostech osob umístěných v cele.

HLAVA VI

POSTUP VE VZTAHU K VĚCEM

§ 34

Odnětí věci

(1) Policista je oprávněn vyzvat osobu k vydání věci,

- a) lze mít za to, že v řízení o přestupku může být uloženo její propadnutí anebo může být zabrána, nebo
- b) jde o věc důležitou pro řízení o přestupku.

(2) Po předchozí marné výzvě k vydání věci podle odstavce 1, je policista oprávněn tuto věc odejmout. Nelze odejmout věc, jejíž hodnota je v nápadném nepoměru k povaze přestupku.

(3) O vydání věci nebo jejím odnětí sepíše policista úřední záznam a osobě vystaví potvrzení; vydanou nebo odňatou věc policista předá orgánu, který je příslušný o přestupku rozhodnout.

§ 35

Vydání a odebrání zbraně a prohlídka osoby

(1) Policista je oprávněn vyzvat osobu k vydání zbraně, hrozí-li nebezpečí, že jí bude neoprávněně užito k násilí nebo pohružce násilím. Po předchozí marné výzvě je policista oprávněn zbraň odebrat.

(2) Policista je oprávněn provést prohlídku osoby a odebrat jí zbraň, pokud

- a) osobní svoboda osoby má být omezena,
- b) proti ní směřuje zákrok, nebo

⁹⁾ Zákon č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů.

c) proti ní směřuje jiný úkon, hrozí nebezpečí, že osoba bude klást odpor, a je podezření, že má u sebe zbraň.

(3) O provedení prohlídky sepíše policista úřední záznam.

(4) Osobě, která zbraň vydala nebo již byla odebrána, vystaví policista bez zbytečného odkladu potvrzení o jejím odebrání.

(5) Policista vydanou nebo odebranou zbraň vrátí, jestliže pominul důvod pro její vydání nebo odebrání. Osoba je povinna vrácení zbraně potvrdit podpisem.

§ 36

Použití technického prostředku k zabránění odjezdu vozidla

(1) Policista je oprávněn použít technický prostředek k zabránění odjezdu vozidla,

- a) které bylo ponecháno na místě, kde je zakázáno stání nebo zastavení vozidla,
- b) které stojí na místě, do kterého je vjezd zakázán místní nebo přechodnou úpravou provozu na pozemních komunikacích,
- c) které stojí na chodníku, kde to není povoleno, nebo
- d) je-li vozidlem proveden neoprávněný zábor veřejného prostranství

a jeho řidič není na místě přítomen.

(2) Technický prostředek k zabránění odjezdu vozidla lze použít jen tehdy, je-li zajištěna možnost jeho odstranění bez zbytečného odkladu.

(3) Technický prostředek k zabránění odjezdu vozidla se odstraní bez zbytečného odkladu po projednání přestupku v blokovém řízení, po zjištění totožnosti osoby, která vozidlo na zakázaném místě ponechala, po provedení úkonů nezbytných ke zjištění totožnosti takové osoby nebo po uhrazení nákladů podle odstavce 5 provozovatelem vozidla.

(4) Technický prostředek k zabránění odjezdu vozidla z důvodu uvedeného v odstavci 1 nelze použít, jde-li o vozidlo, které

- a) tvoří překážku silničního provozu¹⁰⁾, nebo
- b) je viditelně označeno jako vozidlo ozbrojených sil, bezpečnostního sboru, požární ochrany, vozidlo určené k poskytování zdravotnických služeb, vozidlo invalidy nebo jako vozidlo osoby požívající

výsad a imunit podle zákona nebo mezinárodní smlouvy.

(5) Přiložení a odstranění technického prostředku k zabránění odjezdu vozidla se provádí na náklady osoby, která vozidlo na místě ponechala, a nelze-li ji zjistit, pak na náklady provozovatele vozidla. Pokud došlo k přiložení technického prostředku k zabránění odjezdu vozidla v rozporu s odstavcem 1, uhrazené náklady musí být neprodleně vráceny tomu, kdo je uhradil.

(6) Technický prostředek k zabránění odjezdu vozidla může policista použít také za podmínek podle § 55 odst. 1 písm. b). Na toto použití technického prostředku se odstavce 1 až 5 nevztahují.

§ 37

Zajištění, odstranění a zničení věci

(1) Policista je oprávněn věc zajistit, popřípadě odstranit, je-li důvodné podezření, že představuje bezprostřední závažné ohrožení života, zdraví, majetku nebo životního prostředí a nelze-li toto ohrožení odstranit jinak.

(2) Nelze-li ohrožení odstranit postupem podle odstavce 1, je policista oprávněn věc zničit, zejména je-li důvodné podezření, že obsahuje výbušninu.

(3) Nebrání-li tomu právní důvod, vydá policie zajištěnou věc bez zbytečného odkladu tomu, o jehož právu na vydání věci není pochyb, nebo oprávněnou osobu vyrozumí o možnosti věc převzít. Při pochybnostech policie uloží věc do své úschovy a osobu, která si na vydání věci činí nárok, poučí o možnosti uplatnit tento nárok v řízení ve věcech občanskoprávních.

(4) Je-li nebezpečí, že se věc, která nemohla být vydána podle odstavce 3, ztratí, prodá se a získané peněžní prostředky se uloží do úschovy policie.

(5) Zajištěná věc včetně peněžních prostředků podle odstavce 4 propadá státu, pokud není nárok na její vydání uplatněn do 3 měsíců od zajištění nebo není v této lhůtě vyzvednuta.

(6) Náklady spojené s úschovou hradí osoba, která věc převzala.

§ 38

Držení a používání nebezpečných látek a věcí

(1) Policie a policejní školy mohou pro účely výuky, výcviku, zkoušek, expertizní, znalecké a vědecko-

¹⁰⁾ Zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů.

výzkumné činnosti nebo pro výkon jiné činnosti v rámci plnění úkolu nabývat, držet, přechovávat, vyrobit a používat nebezpečné látky a věci a části lidských pozůstatků¹¹⁾.

(2) Nebezpečnými látkami a věcmi se pro účely tohoto zákona rozumějí zejména výbušniny, výbušné předměty, omamné a psychotropní látky, jedy, padělky platebních prostředků, známek a cenných papírů nebo jiných listin.

(3) Policie

- a) přijme opatření k zamezení neoprávněnému nebo nahodilému přístupu k nebezpečným látkám a věcem nebo k jejich neoprávněnému použití, zničení anebo ztrátě,
- b) zpracuje a vede evidenci nebezpečných látek a věcí,
- c) vede dokumentaci technicko-organizačních opatření k zajištění ochrany nebezpečných látek a věcí a k eliminaci rizik plynoucích z charakteru tohoto materiálu pro bezpečnost osob a majetku.

(4) Policista je oprávněn používat a přepravovat výbušniny a výbušné předměty v souvislosti se zajišťováním bezpečnosti osob a majetku, zejména při likvidaci nástražných výbušných systémů, při likvidaci nálezu munice nebo výbušnin, při speciálním výcviku služebních psů, při boji proti pachatelům závažných trestných činů nebo je-li to nezbytné k předcházení anebo odstranění závažného ohrožení veřejného pořádku a bezpečnosti.

(5) Zbraně, střelivo a munice včetně výbušnin, které jsou ve školách a školských zařízeních určeny ke vzdělávání a výcviku policistů, jsou výzbrojí policie. Zbraní se rozumí zbraň střelná včetně střeliva a doplňků zbraně, výbušnina, speciální výbušný předmět, průlomový pyrotechnický prostředek a speciální náloživo.

§ 39

Rušení provozu elektronických komunikací

(1) Policie může za účelem odstranění bezprostředního ohrožení životů nebo zdraví osob anebo bezprostředně hrozící škody velkého rozsahu⁹⁾ na majetku rušit v nezbytné míře a po nezbytnou dobu

- a) provoz elektronických komunikačních zařízení a sítí,
- b) poskytování služeb elektronických komunikací, nebo
- c) provozování radiokomunikačních služeb.

(2) Zavedení rušení podle odstavce 1 policie ohlásí

na územně příslušné operační a informační středisko Integrovaného záchranného systému a Českému telekomunikačnímu úřadu. V nezbytné míře informuje o provedeném rušení dotčené provozovatele sítí a služeb elektronických komunikací. To neplatí, pokud by poskytnutí informace podle věty první nebo druhé mohlo ohrozit plnění úkolů policie.

(3) Technické a provozní podmínky realizace rušení jednotlivých pásem rádiového spektra, eventuálně jejich částí, služeb elektronických komunikací, maximální územní rozsah rušení, intenzitu vyzářených výkonů, způsob oznámení záměru zavést rušení a ohlášení rušení, způsob vypořádání vzniklé škody a výše a způsoby úhrady efektivně vynaložených nákladů stanoví prováděcí předpis. Prováděcí předpis stanoví technické a provozní podmínky realizace rušení jednotlivých pásem rádiového spektra tak, aby dopad na provoz sítí elektronických komunikací byl minimalizován s ohledem na sledovaný účel rušení.

§ 40

Vstup do obydlí, jiného prostoru nebo na pozemek

(1) Policista je oprávněn vstoupit bez souhlasu uživatele do obydlí, jiného prostoru nebo na pozemek a provést tam potřebné úkony nebo jiná opatření jen tehdy, jestliže věc nesnese odkladu a vstup tam je nezbytný pro ochranu života nebo zdraví osob anebo pro odvrácení závažného ohrožení veřejného pořádku a bezpečnosti.

(2) Oprávnění podle odstavce 1 má policista také v případě

- a) důvodného podezření, že se na místě uvedeném v odstavci 1 nachází zemřelý,
- b) pronásledování osoby, nebo
- c) vstupu do jiného prostoru nebo na pozemek, má-li důvodné podezření, že se tam nachází týrané zvíře.

(3) Policista je oprávněn za účelem vstupu na místo uvedené v odstavci 1 toto místo otevřít nebo jiným způsobem si do něj zjednat přístup, v případě nutnosti i za použití síly.

(4) Policista je povinen při vstupu do obydlí, jiného prostoru nebo na pozemek a při následných úkonech zajistit přítomnost nezúčastněné osoby; nemusí tak učinit, hrozí-li nebezpečí z prodlení nebo by mohlo dojít k ohrožení života anebo zdraví nezúčastněné osoby.

(5) Po provedení úkonů nebo jiných opatření je policista povinen bez zbytečného odkladu vyrozumět

¹¹⁾ Zákon č. 256/2001 Sb., o pohřbnictví a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

uživatelé obydlí, jiného prostoru nebo pozemku a zajistit zabezpečení tohoto místa, nemůže-li tak učinit uživatel nebo jiná oprávněná osoba.

§ 41

Vstup do živnostenské provozovny

(1) Policista je při plnění konkrétního úkolu policie oprávněn vstupovat v živnostenské provozovně do prostor, u kterých lze mít důvodně za to, že se v nich zdržují fyzické osoby, a to i po skončení prodejní nebo provozní doby. Tím není dotčena úprava vstupu do obydlí, jiného prostoru nebo na pozemek.

(2) Nelze-li jinak dosáhnout splnění konkrétního úkolu policie, je policista oprávněn za účelem vstupu do živnostenské provozovny tuto provozovnu otevřít nebo jiným způsobem si do ní zjednat přístup, v případě nutnosti i za použití síly.

§ 42

Zastavení a prohlídka dopravního prostředku

(1) Policista je oprávněn zastavit dopravní prostředek a provést jeho prohlídku,

- a) pronásleduje-li pachatele úmyslného trestného činu, nebo
- b) pátrá-li po pachateli úmyslného trestného činu nebo po věcech z takového trestného činu pocházejících anebo s takovým trestným činem souvisejících,

má-li důvodné podezření, že se v dopravním prostředku takový pachatel nebo věci nachází.

(2) Policista je oprávněn zastavit dopravní prostředek a provést jeho prohlídku, má-li důvodné podezření, že používáním dopravního prostředku, na dopravním prostředku nebo v souvislosti s dopravním prostředkem byl spáchán trestný čin.

(3) Policista je oprávněn zastavit dopravní prostředek a provést jeho prohlídku, pátrá-li po

- a) osobách hledaných, pohřešovaných nebo protiprávně se zdržujících na území České republiky,
- b) zbraních, střelivu, výbušninách, omamných a psychotropních látkách a jedech, nebo
- c) věcech pocházejících z trestné činnosti anebo souvisejících s trestnou činností,

má-li důvodné podezření, že se v dopravním prostředku taková osoba nebo věc nachází.

(4) Policista je oprávněn při zajišťování bezpečnosti prostředků veřejné hromadné dopravy před útoky na jejich provoz a na bezpečnost cestujících v těchto prostředcích provést prohlídku zavazadla, jakož i prostředku veřejné hromadné dopravy, za účelem

zjištění, zda v nich není přepravována věc, která by mohla být použita k takovému útoku. Obdobně je oprávněn provést prohlídku osoby za účelem zjištění, zda takovou věc nepřepravuje.

(5) Policista je oprávněn při zajišťování bezpečnosti prostředků veřejné hromadné dopravy a při zajišťování veřejného pořádku a bezpečnosti v těchto prostředcích k

- a) bezplatné přepravě těmito prostředky,
- b) bezplatnému používání telekomunikačních zařízení instalovaných v těchto prostředcích.

(6) Policista je oprávněn za účelem provedení prohlídky dopravního prostředku otevřít nebo jiným způsobem si do něj zjednat přístup, v případě nutnosti i za použití síly.

§ 43

(1) Vyžaduje-li to splnění konkrétního úkolu policie, je policista oprávněn přikázat každému, aby

- a) po nezbytnou dobu nevstupoval na policistou určené místo (dále jen „určené místo“),
- b) se po nezbytnou dobu nezdržoval na určeném místě, nebo
- c) po nezbytnou dobu setrval na určeném místě, hrozí-li závažné ohrožení života nebo zdraví.

(2) K vyznačení nebo ohraničení určeného místa může být použito technických prostředků. Je-li jako technický prostředek použit pás s označením „Policie ČR“, jde o příkaz podle odstavce 1.

HLAVA VII

VYKÁZÁNÍ

§ 44

(1) Lze-li na základě zjištěných skutečností, zejména s ohledem na předcházející útoky, důvodně předpokládat, že se osoba dopustí nebezpečného útoku proti životu, zdraví anebo svobodě nebo zvláště závažného útoku proti lidské důstojnosti, je policista oprávněn vykázat tuto osobu z bytu nebo domu společně obývaného s útokem ohroženou osobou (dále jen „společné obydlí“), jakož i z bezprostředního okolí společného obydlí. Policista je oprávněn tuto osobu vykázat i v její nepřítomnosti.

(2) Vykázání trvá po dobu 10 dnů ode dne jeho provedení. Tuto dobu nelze zkrátit ani se souhlasem ohrožené osoby. Podáním návrhu na vydání předběž-

ného opatření podle občanského soudního řádu¹²⁾ v průběhu vykazání se doba vykazání prodlužuje do dne nabytí právní moci rozhodnutí soudu o tomto návrhu.

(3) Vykázaní oznámí policista ústně vykázané i ohrožené osobě a vyhotoví potvrzení o vykazání, které jim předá proti podpisu. Součástí potvrzení o vykazání je vymezení prostoru, na který se vykazání vztahuje, uvedení totožnosti ohrožené a vykázané osoby, poučení o právech a povinnostech vykázané osoby a adresa útvaru policie, u kterého si může vyzvednout kopii úředního záznamu o vykazání. Odmítne-li ohrožená nebo vykázaná osoba potvrzení o vykazání převzít nebo odmítne-li písemně potvrdit jeho převzetí, policista tuto skutečnost uvede v úředním záznamu.

(4) Není-li vykázaná osoba vykazání přítomna, poučení o jejích právech a povinnostech v souvislosti s vykazáním jí policista poskytne při prvním kontaktu. Je-li to možné, policista této osobě předá potvrzení o vykazání, v opačném případě ji poučí o možnosti převzít potvrzení o vykazání a kopii úředního záznamu o vykazání u příslušného útvaru policie; součástí poučení je i údaj o adrese tohoto útvaru.

(5) Nesouhlasí-li vykázaná osoba s vykazáním, může proti němu na místě podat námitky, které policista uvede v potvrzení o vykazání. Policista námitky předá bez zbytečného odkladu krajskému ředitelství příslušnému podle místa vykazání (dále jen „příslušné krajské ředitelství“). Vykázaná osoba může dále do 3 dnů ode dne převzetí potvrzení o vykazání podat příslušnému krajskému ředitelství námitky písemně. Lhůta pro podání námitek počíná běžet dnem následujícím po dni, kdy došlo k převzetí potvrzení o vykazání a je považována za dodrženu, jsou-li námitky nejpozději v její poslední den předány k poštovní přepravě nebo podány u příslušného krajského ředitelství. O tomto právu policista vykázanou osobu poučí před předáním potvrzení o vykazání.

(6) Shledá-li příslušné krajské ředitelství, že podmínky pro vykazání nebyly splněny, vykazání ukončí a o této skutečnosti vyrozumí ohroženou a vykázanou osobu bez zbytečného odkladu.

§ 45

(1) Vykázaná osoba je povinna

- a) opustit neprodleně prostor vymezený policistou v potvrzení o vykazání,
- b) zdržet se vstupu do prostoru podle písmene a),

- c) zdržet se styku nebo navazování kontaktu s ohroženou osobou,
- d) vydat policistovi na jeho výzvu všechny klíče od společného obydlí, které drží.

Policista vykázanou osobu poučí o následcích neuposlechnutí výzvy podle písmene d)¹³⁾.

(2) Vykázaná osoba má právo

- a) vzít si ze společného obydlí věci sloužící její osobní potřebě, osobní cennosti a osobní doklady před splněním povinnosti podle odstavce 1 písm. a),
- b) vzít si v průběhu vykazání ze společného obydlí věci podle písmene a) a věci nezbytné pro její podnikání nebo pro výkon povolání; právo lze uplatnit jedenkrát a pouze v přítomnosti policisty, policista o výkonu tohoto práva ohroženou osobu předem informuje,
- c) ověřovat provedení vykazání zejména na čísle tísňového volání 158,
- d) vyzvednout si kopii úředního záznamu o vykazání u příslušného útvaru policie.

(3) Policista poskytne vykázané osobě bez zbytečného odkladu informace o možnostech jejího dalšího ubytování a v souvislosti s tím nezbytnou součinnost. Od této osoby dále vyžádá adresu pro doručování.

§ 46

Policista poučí ohroženou osobu o

- a) možnosti podání návrhu na vydání předběžného opatření podle občanského soudního řádu¹²⁾,
- b) možnosti využití psychologických, sociálních nebo jiných služeb v oblasti pomoci obětem násilí a
- c) následcích vyplývajících z uvedení vědomě nepravdivých údajů, k nimž policista při vykazání přihlíží.

§ 47

(1) Územní rozsah prostoru, na který se vykazání vztahuje, určí policista podle míry požadavku účinné preventivní ochrany osoby ohrožené útokem. Je-li v důsledku vykazání ohrožen provoz objektu nebo znemožněn výkon zaměstnání vykázané osoby, policista o této skutečnosti bezodkladně vyrozumí provozovatele objektu nebo zaměstnavatele vykázané osoby za účelem přijetí potřebných opatření.

¹²⁾ § 76b zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění zákona č. 59/2005 Sb. a zákona č. 135/2006 Sb.

¹³⁾ Zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů.

(2) Při provádění úkonů souvisejících s vykázáním policista zajistí přítomnost nezúčastněné osoby; to neplatí, hrozí-li nebezpečí z prodlení.

(3) Do 24 hodin od vstupu policisty do společného obydlí zašle policista kopii úředního záznamu o vykázání příslušnému intervenčnímu centru¹⁴⁾ a soudu, který je příslušný k rozhodnutí o návrhu na vydání předběžného opatření podle občanského soudního řádu¹²⁾. Pokud ve společném obydlí žije nezletilá osoba, zašle kopii úředního záznamu o vykázání v této lhůtě i příslušnému orgánu sociálně-právní ochrany dětí.

(4) Policista ve lhůtě 3 dnů od vykázání provede kontrolu, zda vykázaná osoba dodržuje povinnosti vyplývající z vykázání.

(5) O provedených úkonech a opatřeních sepíše policista úřední záznam.

HLAVA VIII

ZAJIŠŤOVÁNÍ BEZPEČNOSTI CHRÁNĚNÝCH OBJEKTŮ, PROSTORŮ A OSOB

§ 48

Zajišťování bezpečnosti chráněných objektů a prostorů

(1) Policie zajišťuje bezpečnost chráněných objektů a prostorů. Rozsah zajišťování bezpečnosti stanoví na návrh policejního prezidenta ministr v závislosti na bezpečnostní situaci a možné míře ohrožení.

(2) Chráněným objektem a prostorem se rozumí objekty a prostory zvláštního významu pro vnitřní pořádek a bezpečnost, o nichž tak rozhodne vláda; chráněným objektem a prostorem se rovněž rozumí objekty a prostory, pro které taková ochrana vyplývá z mezinárodní smlouvy.

(3) Za chráněný objekt nebo prostor se považuje rovněž objekt nebo prostor, který nesplňuje podmínku podle odstavce 2, po dobu trvání jeho bezprostředního ohrožení. Policie zajišťuje ochranu takového objektu nebo prostoru po nezbytnou dobu. O zajišťování této ochrany rozhoduje policejní prezident, a pokud věc nesnese odkladu, policista provádějící úkon.

(4) Při zajišťování bezpečnosti chráněného objektu nebo prostoru je policista oprávněn

- a) zjišťovat důvod vstupu osoby do objektu nebo prostoru,
- b) zjišťovat totožnost vstupující nebo vycházející osoby,
- c) provést prohlídku vnášené nebo vynášené věci,
- d) zastavovat vjíždějící nebo vyjíždějící dopravní prostředek a provést jeho prohlídku,
- e) provést prohlídku vstupující nebo vycházející osoby,
- f) na dobu pobytu osoby v objektu nebo prostoru jí odebrat zbraň.

§ 49

Zajišťování bezpečnosti určených osob

(1) Policie zajišťuje v rámci plnění svých úkolů bezpečnost

- a) ústavního činitele České republiky, stanoví-li tak vláda,
- b) osoby chráněné při jejím pobytu na území České republiky podle mezinárodních dohod.

(2) Při zajišťování bezpečnosti osoby chráněné podle odstavce 1 nebo osoby, které je poskytována krátkodobá ochrana, je policista oprávněn

- a) provést prohlídku osoby, zavazadla, věci, dopravního prostředku nebo objektu nacházejících se v prostoru, ze kterého by bylo možno ohrozit bezpečnost chráněné osoby, a prohlídku takového prostoru a
- b) ověřit dodržení hygienických limitů ukazatelů pitné vody, potravin a pokrmů, jakož i splnění hygienických požadavků na výkon epidemiologicky závažných činností¹⁵⁾, jestliže jich má být užito pro potřeby chráněné osoby.

(3) Prohlídku osoby podle odstavce 2 písm. a) je policista oprávněn provést, jestliže tato osoba na jeho výzvu ihned neopustí prostor podle odstavce 2 písm. a) nebo hrozí-li nebezpečí z prodlení.

(4) Prohlídku objektu je policista oprávněn provést pouze se svolením vlastníka nebo uživatele. Bez uvedeného svolení je policista oprávněn provést prohlídku, je-li důvodné podezření, že z objektu hrozí útok na bezpečnost chráněné osoby.

(5) Prohlídka objektu, zavazadla, věci a dopravního prostředku nesmí sledovat jiný zájem než zajištění bezpečnosti chráněné osoby.

¹⁴⁾ § 60a zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění zákona č. 29/2007 Sb.

¹⁵⁾ Zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví, ve znění pozdějších předpisů.

(6) Při ověřování zdravotní nezávadnosti a zachování hygienických požadavků podle odstavce 2 písm. b) má policista oprávnění a povinnosti kontrolního pracovníka podle zákona o státní kontrole¹⁶); zákonem o státní kontrole se řídí nesení a hrazení nákladů vzniklých při tomto ověřování.

§ 50

Krátkodobá ochrana osoby

(1) Krátkodobou ochranou osoby se pro účely tohoto zákona rozumí opatření zahrnující

- a) fyzickou ochranu,
- b) dočasnou změnu pobytu osoby,
- c) použití zabezpečovací techniky, nebo
- d) poradensko-preventivní činnost.

(2) Krátkodobou ochranu osob poskytne policie v odůvodněných případech osobě, které zřejmě hrozí újma na zdraví nebo jiné vážné nebezpečí, avšak nelze jí poskytnout zvláštní ochranu osob¹⁷) nebo nejsou splněny podmínky zajišťování bezpečnosti osoby podle § 49 odst. 1 anebo podmínky ochrany osoby pověřené výkonem rozhodnutí podle § 21. Krátkodobá ochrana osob se v odůvodněných případech poskytne také osobám blízkým osobě, které zřejmě hrozí újma na zdraví nebo jiné vážné nebezpečí. Krátkodobou ochranu nelze poskytovat bez souhlasu osoby, které má být poskytnuta.

(3) V případě bezprostředně hrozícího útoku na život nebo zdraví osoby poskytne policista této osobě předběžně fyzickou ochranu a informuje o tom útvar policie příslušný k zajišťování krátkodobé ochrany osob.

HLAVA IX

POUŽITÍ DONUCOVACÍCH PROSTŘEDKŮ A ZBRANĚ

§ 51

Obecné ustanovení

Policista je oprávněn použít při zákroku donucovací prostředek a zbraň, k jejichž používání byl vycvičen.

§ 52

Donucovací prostředky

Donucovacími prostředky jsou

- a) hmaty, chvaty, údery a kopy,
- b) slzotvorný, elektrický nebo jiný obdobně dočasně zneschopňující prostředek,
- c) obušek a jiný úderný prostředek,
- d) vrhací prostředek mající povahu střelné zbraně podle jiného právního předpisu s dočasně zneschopňujícími účinky,
- e) vrhací prostředek, který nemá povahu zbraně podle § 56 odst. 5,
- f) zastavovací pás, zahrazení cesty vozidlem a jiný prostředek k násilnému zastavení vozidla nebo zabránění odjezdu vozidla,
- g) vytlačování vozidlem,
- h) vytlačování štítem,
- i) vytlačování koněm,
- j) služební pes,
- k) vodní stříkač,
- l) zásahová výbuška,
- m) úder střelnou zbraní,
- n) hrozba namířenou střelnou zbraní,
- o) varovný výstřel,
- p) pouta,
- q) prostředek k zamezení prostorové orientace.

§ 53

Obecné podmínky použití donucovacího prostředku

(1) Policista je oprávněn použít donucovací prostředek k ochraně bezpečnosti své osoby, jiné osoby nebo majetku anebo k ochraně veřejného pořádku.

(2) Před použitím donucovacího prostředku je policista povinen vyzvat osobu, proti které zakročuje, aby upustila od protiprávního jednání, s výstrahou, že bude použito donucovacích prostředků. To neplatí v případě použití prostředku k zabránění odjezdu vozidla. Od výzvy s výstrahou lze upustit v případě, že je ohrožen život nebo zdraví osoby a zákrok nesnese odkladu.

(3) Policista je oprávněn použít donucovací prostředek, který

¹⁶) § 11 a 12 zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění zákona č. 148/1998 Sb., zákona č. 501/2004 Sb. a zákona č. 413/2005 Sb.

¹⁷) Zákon č. 137/2001 Sb., o zvláštní ochraně svědka a dalších osob v souvislosti s trestním řízením a o změně zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, ve znění pozdějších předpisů.

- a) umožní dosažení účelu sledovaného zákrokem a
- b) je nezbytný k překonání odporu nebo útoku osoby, proti níž zakročuje.

(4) Elektrický donucovací prostředek je policista oprávněn použít pouze, pokud by použití jiného donucovacího prostředku zjevně nebylo dostatečné k dosažení účelu sledovaného zákrokem.

(5) Policista při použití donucovacího prostředku dbá na to, aby nezpůsobil osobě újmu zřejmě nepřiměřenou povaze a nebezpečnosti jejího protiprávního jednání.

§ 54

Použití pout a prostředků k zamezení prostorové orientace

Policista je oprávněn použít pouta a prostředek k zamezení prostorové orientace také ke spoutání osoby

- a) zajištěné,
- b) zadržené³⁾,
- c) zatčené³⁾,
- d) dodávané do výkonu trestu odnětí svobody³⁾, nebo
- e) převzaté policistou k provedení procesních úkonů z vazby nebo výkonu trestu odnětí svobody,

je-li důvodná obava, že může být ohrožena bezpečnost osob, majetku nebo ochrana veřejného pořádku anebo že se osoba pokusí o útěk. Policista je oprávněn použít pouta ke vzájemnému připoutání dvou nebo více osob. Prostředek k zamezení prostorové orientace je policista oprávněn použít pouze, nelze-li účelu úkonu dosáhnout jinak.

§ 55

Použití prostředku k násilnému zastavení vozidla nebo zabránění jeho odjezdu

(1) Policista je oprávněn použít prostředek k násilnému zastavení vozidla nebo zabránění jeho odjezdu

- a) k zastavení vozidla, jehož řidič přes výzvu k zastavení vozidla podle jiného právního předpisu¹⁰⁾ vozidlo nezastaví, nebo
- b) k zabránění odjezdu vozidla v rámci zákroku proti osobě, jejíž osobní svoboda má být omezena, lze-li předpokládat, že se tato osoba pokusí vozidlo použít k útěku.

(2) Policista při použití prostředku k násilnému zastavení vozidla dbá, aby nedošlo k ohrožení života nebo zdraví jiných osob a aby život nebo zdraví osoby, proti které směřuje zákrok, byly ohroženy jen v nezbytné míře.

§ 56

Použití zbraně

(1) Policista je oprávněn použít zbraň

- a) v nutné obraně nebo v krajní nouzi,
- b) jestliže se nebezpečný pachatel, proti němuž zakročuje, na jeho výzvu nevzdá nebo se zdráhá opustit svůj úkryt,
- c) aby zamezil útěku nebezpečného pachatele, jehož nemůže jiným způsobem zadržet,
- d) nelze-li jinak překonat aktivní odpor směřující ke zmaření jeho závažného zákroku,
- e) aby odvrátil násilný útok, který ohrožuje střežený nebo chráněný objekt anebo prostor,
- f) nelze-li jinak zadržet dopravní prostředek, jehož řidič bezohlednou jízdou vážně ohrožuje život nebo zdraví osob a na opětovnou výzvu nebo znamení dané podle jiného právního předpisu¹⁰⁾ nezastaví,
- g) jestliže osoba, proti níž byl použit donucovací prostředek hrozba namířenou střelnou zbraní nebo varovný výstřel, neuposlechne příkazu policisty směřujícího k zajištění bezpečnosti jeho vlastní nebo jiné osoby, nebo
- h) ke zneškodnění zvířete ohrožujícího život nebo zdraví osoby.

(2) Použití zbraně v případech uvedených v odstavci 1 písm. a) až f) je přípustné pouze za podmínky, že užití donucovacího prostředku by bylo zřejmě neúčinné.

(3) Před použitím zbraně v případech uvedených v odstavci 1 písm. a) až e) je policista povinen vyzvat osobu, proti které zakročuje, aby upustila od protiprávního jednání, s výstrahou, že bude použito zbraně. Od výzvy s výstrahou lze upustit v případě, že je ohrožen život nebo zdraví policisty nebo jiné osoby a zákrok nesnese odkladu.

(4) Při použití zbraně je policista povinen dbát nutné opatrnosti, zejména neohrozit život jiných osob a co nejvíce šetřit život osoby, proti níž zákrok směřuje.

(5) Zbraní podle této hlavy se rozumí zbraň střelná včetně střeliva a doplňků zbraně, vyjma vrhacího prostředku majícího povahu střelné zbraně podle jiného právního předpisu s dočasně zneschopňujícími účinky, dále zbraň bodná a sečná, výbušnina, speciální výbušný předmět, průlomový pyrotechnický prostředek a speciální náloživo.

§ 57

Povinnosti policisty po použití donucovacího prostředku nebo zbraně

(1) Po použití donucovacího prostředku nebo zbraně, při kterém došlo ke zranění osoby, je policista povinen ihned, jakmile to okolnosti dovolí, poskytnout zraněné osobě první pomoc a zajistit lékařské ošetření. Dále je povinen učinit neodkladné úkony nebo jiná opatření, aby mohla být řádně objasněna oprávněnost použití zbraně.

(2) Zákrok, při kterém bylo použito donucovacího prostředku nebo zbraně, je policista povinen bezodkladně ohlásit svému nadřízenému a sepsat o něm úřední záznam s uvedením důvodu, průběhu a výsledku jejich použití. Úřední záznam neseписuje při použití pout podle § 54.

(3) Vedoucí policejního útvaru je povinen vyrozumět bez zbytečného odkladu příslušného státního zástupce o zranění nebo usmrcení osoby anebo o škodě nikoli nepatrné⁹⁾, způsobených použitím donucovacího prostředku nebo zbraně.

§ 58

Zvláštní omezení

(1) Při zákroku proti zjevně těhotné ženě, osobě zjevně vysokého věku, osobě se zjevnou tělesnou vadou nebo chorobou nebo osobě zjevně mladší 15 let nesmí policista použít údery a kopy, slzotvorný, elektrický ani jiný obdobný dočasně zneschopňující prostředek, obušek ani jiný úderný prostředek, vrhací prostředek mající povahu střelné zbraně podle jiného právního předpisu s dočasně zneschopňujícím účinkem, vrhací prostředek, který nemá povahu zbraně podle tohoto zákona, vytlačování vozidlem, vytlačování štítem, služebního psa, zásahovou výbušku, úder střelnou zbraní, hrozbu namířenou střelnou zbraní, varovný výstřel a zbraň, vyjma případů, kdy útok takové osoby bezprostředně ohrožuje život nebo zdraví policisty anebo jiné osoby nebo hrozí větší škoda⁹⁾ na majetku a nebezpečí nelze odvrátit jinak.

(2) Omezení podle odstavce 1 se nevztahuje na použití slzotvorného prostředku, zásahové výbušky a vytlačování vozidlem a štítem, jsou-li použity proti skupině osob.

§ 59

Zákrok pod jednotným velením

(1) Při zákroku pod jednotným velením rozhoduje o použití donucovacího prostředku a zbraně velitel zakročující jednotky. O použití donucovacího prostředku a zbraně může na místě zákroku rozhodnout také nadřízený tohoto velitele, který tímto rozhodnu-

tím přebírá velení do ukončení zákroku. Rozhodnutí velitele zakročující jednotky a jeho nadřízeného o použití donucovacího prostředku nebo zbraně musí být zadokumentováno záznamovou technikou se zvukem nebo v listinné podobě.

(2) Rozhodnutím podle odstavce 1 přechází na toho, kdo rozhodnutí učinil, odpovědnost za splnění povinností podle § 57.

HLAVA X

PRÁCE S INFORMACEMI

§ 60

Obecná ustanovení o zpracovávání informací policií

(1) Policie zpracovává v souladu s tímto zákonem a jiným právním předpisem informace včetně osobních údajů v rozsahu nezbytném pro plnění svých úkolů.

(2) Zpracovávané informace musí policie zabezpečit před neoprávněným přístupem, změnou, zničením, ztrátou nebo odcizením, zneužitím nebo jiným neoprávněným zpracováním. Tímto nejsou dotčeny povinnosti podle jiného právního předpisu.

§ 61

Podání vysvětlení

(1) Policie může požadovat potřebné vysvětlení od osoby, která může přispět k objasnění skutečností důležitých pro

- a) odhalení trestného činu nebo přestupku a jeho pachatele,
- b) vypátrání hledané nebo pohřešované osoby anebo věci, nebo
- c) přípravu a výkon opatření k zajištění bezpečnosti osoby chráněné podle tohoto zákona nebo jiného právního předpisu,

a v případě potřeby ji vyzvat, aby se ve stanovenou dobu, popřípadě bez zbytečného odkladu, je-li to nezbytné, dostavila na určené místo k sepsání úředního záznamu o podání vysvětlení.

(2) Dostaví-li se osoba na základě výzvy, je policista povinen s touto osobou sepsat bez zbytečného odkladu úřední záznam o podání vysvětlení.

(3) Podání vysvětlení nesmí být od osoby požadováno, pokud by tím porušila zákonem stanovenou nebo státem uznanou povinnost mlčenlivosti, ledaže by byla této povinnosti příslušným orgánem nebo tím, v jehož zájmu tuto povinnost má, zproštěna. Osoba může vysvětlení odepřít pouze, pokud by jí sobě nebo osobě blízké způsobila nebezpečí trestního stíhání nebo nebezpečí postihu za správní delikt.

(4) Kdo se dostaví na výzvu podle odstavce 1, má nárok na náhradu nutných výdajů a na náhradu ušlého výdělku. Náhradu poskytuje policie. Nárok na náhradu nemá ten, kdo se dostavil jen ve vlastním zájmu nebo pro své protiprávní jednání. Nárok na náhradu zaniká, jestliže jej osoba neuplatní do 7 dnů ode dne, kdy se na výzvu podle odstavce 1 dostavila; o tom musí být osoba poučena.

(5) Nevyhoví-li osoba bez dostatečné omluvy nebo bez závažných důvodů výzvě, může být předvedena. Úřední záznam o podání vysvětlení je policista povinen sepsat bez zbytečného odkladu po jejím předvedení; po sepsání tohoto záznamu policista osobu propustí.

(6) O předvedení sepiše policista úřední záznam.

§ 62

Požizování záznamů

(1) Policie může, je-li to nezbytné pro plnění jejích úkolů, pořizovat zvukové, obrazové nebo jiné záznamy osob a věcí nacházejících se na místech veřejně přístupných a zvukové, obrazové nebo jiné záznamy o průběhu úkonu.

(2) Jsou-li k pořizování záznamů podle odstavce 1 zřízeny stále automatické technické systémy, policie informace o zřízení takových systémů vhodným způsobem uveřejní.

*Pokračování plného znění
zákona v příštím čísle .*

